

Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zbicznie za 2023 rok
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie przedkłada radzie gminy roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najuboższych mieszkańców z terenu gminy Zbiczno.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2023 r. w Ośrodku zatrudnionych było na umowę o pracę 11 pracowników w trzech zespołach pracy oraz kierownik:

Kierownik – 1 osoba,

Zespół finansowo – księgowy: główna księgowa – 1 osoba, 1 osoba ½ etatu starszy referent,

Zespół pomocy społecznej i wsparcia rodziny: pracownicy socjalni – 3 osoby, asystent rodziny – 2 osoby (zastępstwo),

Zespół świadczeń pieniężnych dla rodziny – inspektorzy 3 osoby,

na umowę zlecenie zatrudnione były 3 opiekunki do osób starszych i niepełnosprawnych, 1 osoba obsługująca Klub Seniora oraz 1 osoba - inspektor ochrony danych osobowych.

Świadczenia z pomocy społecznej

O świadczenia z pomocy społecznej mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które spełniają kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł
- dla osoby w rodzinie 600 zł

przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej np. bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc, sieroctwo, długotrwała choroba, alkoholizm, narkomania. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Pracownicy socjalni ustalają sytuację dochodową, życiową, rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny.

Powody przyznania pomocy w roku 2023 kształtowały się następująco w porównaniu do roku 2022:

Powody trudnej sytuacji życiowej	2022	2023
Ubóstwo	91	75
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	38
Bezrobocie	75	53
Niepełnosprawność	39	46
Długotrwała choroba lub ciężka choroba	38	36
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	16	22
Przemoc w rodzinie	0	1
Alkoholizm	5	6
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Trudności w integracji cudzoziemców	0	0
Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej	1	1
Kłęski żywiołowej lub ekologicznej	3	0

Źródło: sprawozdanie MRiPS -03

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy) niektóre zadania finansowane są również z innych pozyskanych środków w ramach programów lub projektów.

W ramach ustawowych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował:

1. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z tej formy pomocy skorzystały 25 osoby, wypłacono 233 świadczeń na łączną kwotę 125. 864,72 zł. Opłacano składki zdrowotne za 23 osoby pobierających zasiłki stałe z pomocy społecznej, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, które bezpośrednio przekazywane były do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na kwotę 11.042,99 zł.

Zadanie własne dotowane.

2. Wypłatę zasiłków okresowych

Z tej formy pomocy skorzystało 38 rodzin. Wypłacono 222 świadczenia na łączną kwotę 84.934,91 zł. Zadanie własne dotowane w całości. Zasiłki okresowe otrzymały głównie rodziny, w których występował problem bezrobocia oraz długotrwałej choroby, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego.

W 2023 roku jedna rodzina z Ukrainy skorzystała z pomocy w formie zasiłku okresowego w wysokości 790,50 zł miesięcznie. Pomoc była przyznana na dwa miesiące.

3. Wypłatę zasiłków celowych w tym specjalnych celowych i w naturze.

Zasiłki celowe przeznaczone były głównie na pokrycie kosztów związanych z leczeniem, zakupem opału, zakupem odzieży i obuwia, zakupem żywności oraz na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – pożar budynku mieszkalnego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe przyznawany był specjalny zasiłek celowy. Powyższą formą pomocy objęto 35 rodzin. Wypłacono zasiłki na łączną kwotę 48.466,50 zł. Zadanie finansowane ze środków własnych. Dodatkowo 59 rodzin skorzystało z pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Kwota wypłaconych zasiłków wyniosła 96. 563,00 zł.

W 2023 roku jedna rodzina z Ukrainy skorzystała z pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie kosztów związanych z dożywianiem syna w szkole w wysokości 257,40 zł.

4. Pobyt w DPS

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemożęcej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywał koszty 9 osobom przebywającym w domach pomocy społecznej. Ogółem koszty wyniosły 374.074,15 zł, za pobyt w różnych dps na terenie kraju. Zadanie finansowane ze środków własnych. Natomiast średni miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca finansowany po stronie gminy w dps w 2023r. wyniósł 3.463,65 zł.

5. Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku domowym dla 6 osób wymagających opieki oraz pomocy osoby drugiej. Koszty związane z zatrudnieniem opiekunek na umowę zlecenie wyniosły 20.280,05 zł i pokryto je ze środków własnych gminy.

6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
 - upośledzonych umysłowo;
 - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

Przyznając specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy mieć na względzie zasadę pomocniczości, wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, która definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W naszej gminie z powyższej pomocy korzystało 7 dzieci, które wymagały rewalidacji w warunkach domowych w celu poprawy funkcjonowania w życiu codziennym. Dzieci były objęte wsparciem logopedycznym, psychologicznym oraz terapią sensoryczną. Tej formy pomocy często nie zapewniają placówki oświatowe. Zadanie finansowane w całości z dotacji. Koszt zadania to kwota 31.950,00 zł. Zadanie jest realizowane poprzez zapytanie ofertowe do firm zajmującymi się takimi działaniami po wyłonieniu odpowiedniego kandydata podpisywana jest umowa na realizację konkretnych działań. W 2023 r podpisano 3 umowy.

7. Zapewnienie posiłku

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym i obowiązkowym gminy. Adresatami są dzieci od 0 – 7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, średnich oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne jeżeli ich dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Od kilku lat realizowany jest wieloletni program na lata 2019-2023 „Posiłek w szkole i w domu”. W ramach tego zadania 96 dzieci w szkołach miało możliwość spożywać gorący posiłek, ogólny koszt programu wyniósł łącznie **95.752,22 zł , tj. z dotacji 59.577,03 zł, środki własne 36.175,19 zł.**

8. Udzielenie schronienia

Do obowiązków Naszej Gminy należy zapewnienie schronienia osobie tego pozbawionej, której ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była Gmina Zbiczno. W powyższym celu rozsyłane są zapytania ofertowe do instytucji zajmujących się pomocą osobom bezdomnym, w celu podpisania umowy i zagwarantowania miejsca w przypadku pojawienia się osoby bezdomnej . W 2022 roku podpisano umowę ze Schroniskiem dla Osób Bezdomnych „BETANIA” w Brodnicy. W roku 2023 do Schroniska dla Osób bezdomnych w Brodnicy zostały skierowane 2 osoby. Koszt pobytu wyniósł 8.056,00 zł.

9. Prace społecznie użyteczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obsługiwał 3 osoby bezrobotne skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy do prac społecznie użytecznych. Były to osoby długotrwale bezrobotne, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. Osoby te pracowały od kwietnia do września 2023 r. w jednostkach na terenie gminy, tj. ZUK i Zespoły Szkół. Łącznie osobom tym wypłacono kwotę 7.722,00 zł, kwota 210,00 zł wydana została na szkolenie BHP tych osób.

10. Wynagradzanie za sprawowanie opieki

Jest to zadanie w ramach zadań zleconych. Wypłacane świadczenie za sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną i niesamodzielną dla 1 osoby wynosiło 5.481,00 zł w tym kwota 81,00 zł to koszty obsługi. Środki na ten cel pochodzą w całości z dotacji. Przyznanie świadczenia nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Podstawą do wypłacenia jest postanowienie Sądu; najczęściej jest to rodzic osoby niepełnosprawnej.

Pozostałe zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie

1. Zadanie wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej i nie posiadają uprawnień zdrowotnych z innego tytułu. W tym celu niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego tut. GOPS. W roku sprawozdawczym pracownicy socjalni przeprowadzili 2 wywiady środowiskowe i przygotowali 2 decyzje przyznających prawo do opieki zdrowotnej przez 90 dni.

2. Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach. W roku 2023 na pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych wykorzystano kwotę 20.547,52 zł dla 8 rodzin. Zadanie finansowane ze środków własnych.

3. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą. Zarządzeniem Nr 425/2023 Wójta Gminy Zbiczno z dnia 15 września 2023r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej Gminy Zbiczno w nowym składzie. W dniu 29 listopada 2023r. została podjęta Uchwała nr LXV/456/2023 przez Radę Gminy Zbiczno w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Zbiczno.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji którą reprezentują, podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy. W roku 2023 prowadzono procedurę „Niebieskiej Karty” wobec 11 rodzin. W ciągu roku odbyło się 5 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 53 posiedzenia Grup Diagnostyczno – pomocowych w celu omówienia sytuacji w rodzinie.

Realizacja procedury „Niebieska Karta” jest pracochłonna i wymaga dużego zaangażowania, umiejętności i empatii ze strony członków Zespołu w stosunku do osób dotkniętych przemocą domową.

Gminny Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną oraz księgową Zespołu Interdyscyplinarnego. Wydatki w tym zakresie wyniosły 1.677,94 zł, z przeznaczeniem na zakup materiałów biurowych i usług. Udział w zespole jest bezpłatny i odbywa się w ramach wykonywanych obowiązków służbowych.

Szczegóły dotyczące Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zostały przedłożone Wójtowi w sprawozdaniu za 2023 rok.

4. Realizacja zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje na terenie gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie. Ustawa, o której mowa kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie. Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponośi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2023 jedno dziecko postanowieniem Sądu było umieszczone w pieczy zastępczej, w związku z tym gmina ponosiła opłaty za pobyt dziecka w placówce w wysokości 6.725,02 zł.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyżczeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny wyniosły łącznie 81.715,50 zł, w tym środki dofinansowane z dotacji to kwota 9.560,12 zł. Pomocą asystenta rodziny w 2023 roku objętych było 13 rodzin.

Szczegóły dotyczące wspierania rodziny zostały przedstawione w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok.

5. Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Od stycznia 2019 r., prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli kiedykolwiek na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia wielodzietnym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie art. spożywczych, odzieży, obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty przejazdu pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W roku 2023 pomocą w postaci Karty Dużej Rodziny objęto 63 rodziny, przyznano 132 karty. Koszty związane z ich przyznawaniem wyniosły 1.403,65 zł i poniesiono je na zakup artykułów biurowych i usług.

6. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego

System świadczeń rodzinnych to system świadczeń wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Świadczenia rodzinne stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się – zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłek dla opiekuna, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W roku 2023 zrealizowano świadczenia na ogólną kwotę 2.640.574,34 zł w tym:

- świadczenia rodzinne – 2.450.198,05 zł
- fundusz alimentacyjny – 87.294,69 zł
- świadczenie rodzicielskie – 103.081,60 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne za świadczeniobiorców to kwota 293.742,29 zł.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało 309 rodziny, a z funduszu alimentacyjnego 17 rodzin.

Kwota wykorzystanych środków na obsługę – 87.879,37 zł w tym 210,00 zł to koszty obsługi świadczenia rodzicielskiego.

Jesteśmy zobowiązani do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego. Kwota wydatkowana to 51.536,70 zł w całości pochodzi z dotacji.

Zgodnie z art. 33 ust 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na obsługę świadczeń rodzinnych można przeznaczyć 3% otrzymanej dotacji. Podobnie jak przy obsłudze św. rodz., budżet państwa przeznacza 3% na obsługę funduszu alimentacyjnego. Koszty obsługi świadczenia rodzicielskiego jest to ustawowa kwota 30 zł od decyzji.

Kwoty te w pełni nie zabezpieczają ponoszonych wydatków na obsługę zadania, brakujące środki zmuszeni jesteśmy finansować ze środków własnych gminy.

Od 2020 r. pracownicy świadczeń rodzinnych realizują zadanie polegające na wydawaniu zaświadczeń o dochodach dla wszystkich osób z terenu Gminy Zbiczno ubiegających się o wsparcie z programu „Czyste powietrze”. W roku 2023 wydano 50 zaświadczeń. Koszt realizacji zadania to zakup licencji oraz art. biurowe w kwocie 825,00 zł.

W roku 2023 zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.) przyznano świadczenia rodzinne na łączną kwotę 5.094,00 zł. Pomocą objęto 4 rodziny z Ukrainy. Liczba złożonych wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami to 4.

Ponadto , pracownicy świadczeń rodzinnych realizują zadanie określone w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” . W roku 2023 taką pomocą

została objęta 1 rodzina na łączną 4.000,00 zł.

7. Dodatek dla gospodarstw domowych

W roku 2022 pracownicy świadczeń rodzinnych również realizowali zadania określone w art. 24 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U z 2022 r. poz.1967 ze zm.)

W roku 2023 wypłacono dodatki na ogólną kwotę 7.000,00 zł w tym:

- dodatek na pellet drzewny lub inna biomasę – 0,00 zł
- dodatek na drewno kawałkowe – 7.000,00 zł
- dodatek na gaz LPG – 0,00 zł
- dodatek na olej opałowy – 0,00 zł.

8. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+)

Od czerwca 2022 realizacja świadczenia wychowawczego została przeniesiona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast GOPS kontynuuje realizację spraw związanych z koordynacjami z poprzednich okresów świadczeniowych.

W 2023 r., wsparciem objęto 3 rodziny, w których wychowywało się 3 dzieci uprawnione do świadczenia. W związku z tym wypłacono świadczeń na kwotę 12.887,10 zł, ponadto wydano 1.662,99 zł na koszty obsługi tego zadania.

9. Realizacja zadań z zakresu ustawy o dodatku węglowym

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym reguluje zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku węglowego oraz właściwość organów w tych sprawach.

Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 tys. zł. Przysługiwało gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy zasilane jest paliwem stałym – węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel, nie było kryterium dochodowego. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r. Do tego dnia do tutejszego ośrodka wpłynęło 1487 wniosków o wypłatę dodatku węglowego. W 2023 r., wypłacono 55 dodatków węglowych na kwotę 165.000,00 zł. Na obsługę zadania gminie przysługiwało 2% i wyniosły 3.300,00 zł.

10. Realizacja zadań z zakresu ustawy o dodatku elektrycznym

Ustawa z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej reguluje zasady i tryb przyznawania i wypłacania dodatku w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania jest zasilane

energią elektryczną, zwanego dalej "dodatkiem elektrycznym", oraz właściwość organów w tych sprawach.

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej, którego główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną (np. piec akumulacyjny, pompa ciepła). Warunkiem otrzymania dodatku jest, co do zasady uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB do 11 sierpnia 2022 r. Gospodarstwa domowe posiadające mikroinstalacje OZE, które ogrzewają się głównie energią elektryczną nie kwalifikują się do otrzymania dodatku elektrycznego.

Wysokość dodatku elektrycznego

- 1.000 zł – dla gospodarstw domowych zużywających do 5 MWh rocznie;
- 1.500 zł – dla gospodarstw domowych zużywających powyżej 5 MWh rocznie –warunkiem jest załączenie potwierdzenia przekroczenia 5 MWh wysokości rocznego zużycia za 2021 r. (roczne rozliczenie z sprzedawcą energii lub zaświadczenie wydane przez tego sprzedawcę).

Wniosek o dodatek elektryczny można było złożyć od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. wydano 27.500,00 zł na dodatki oraz 550,00 na koszty obsługi.

Poza ustawowa działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbicznie

1. Pomoc Żywnościowa POPŻ

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy . Współpracowaliśmy w tym zakresie z Brodnickim Centrum „Caritas”. Wydano skierowania dla 142 osób, mieszkańców naszej gminy. Ponieśliśmy koszty związane z magazynowaniem i wydawaniem żywności w wysokości 1.001,10 zł.

2. Program pomocy seniorom „ Na codzienne zakupy”

W 2023 roku GOPS ponownie brał udział w programie („ Na codzienne zakupy”), jest to program pomocy najbardziej potrzebującym seniorom, realizowany wspólnie przez sieć sklepów Biedronka i „Caritas” Polska. Pomoc obejmowała okres 10 miesięcy. Program realizowany był od kwietnia 2023 roku do stycznia 2024 roku. Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób. Były to osoby mieszkające samotnie, niepełnosprawne kwalifikujące się dochodowo do tej formy pomocy. Osoby, te otrzymały po 185,00 zł miesięcznie na zakupy w sieci Biedronka. Środki pieniężne trafiały na specjalną kartę przedpłatową, którą można było płacić za żywność, środki higieny osobistej i środki czystości. Dodatkowo seniorzy otrzymali wsparcie wolontariusza, który pomagał im podczas zakupów.

3. Pomoc żywnościowa Bank Żywności

W 2023 roku w ramach porozumienia z Bankiem Żywności w Grudziądzu z pomocy w formie produktów żywnościowych, krótkoterminowych ze sklepu „Biedronka” w Zbicznie skorzystało 49 osób najbardziej potrzebujących z terenu naszej gminy. Żywność jest dostępna codziennie (poniedziałek-piątek) w siedzibie GOPS. W ramach współpracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbicznie

nie ponosi żadnych kosztów. Umowa zawarta jest na czas nieokreślony. Wartość otrzymanej żywności w 2023 roku wyniosła 5.993,05 zł. W ten sposób zapobiegliśmy zmarnotrawieniu się 266,71 kg żywności.

4. Projekt „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”

GOPS kolejny rok realizuje program „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”. Projekt realizowany jest o okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 roku. Zakłada formę wsparcie opiekuńczego dla osób niesamodzielnych, starszych. Uczestnicy otrzymali urządzenie do teleopieki wyposażone w przycisk SOS, w funkcję: pomiar tętna, czujnik upadku, lokalizację gps, możliwy jest także kontakt telefoniczny z opaską. Urządzenie jest połączone z Telecentrum, w którym 24 h na dobę 7 dni w tygodniu czuwają ratownicy medyczni reagujący na wszelkie bieżące zdarzenia. Dzięki bransoletkom zostało zwiększone poczucie bezpieczeństwa osób niesamodzielnych oraz możliwość szybkiej interwencji zaraz po zdarzeniu, co wiąże się z ze zmniejszeniem ryzyka komplikacji i dalszych powikłań. Gmina w ramach Projektu zyskuje poczucie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańca we własnym środowisku lokalnym, który może przebywać we własnym domu, co wiąże się z brakiem kosztów związanych z umieszczeniem osób niesamodzielnych w dps. Koszt w/wym. Projektu w 2023 r. wyniósł 19.79,89 zł w tym wkład własny 1.359,62 zł, porównując do kosztu pobytu w dps, który w 2023 r. średnio wyniósł 3.463,65 zł, jest niewielkim wydatkiem. W ramach programu realizowana była również pomoc w formie usług sąsiedzkich. 3 mieszkańców z naszej Gminy skorzystała z bezpłatnego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługi te w głównej mierze dotyczyły opiekuńczego wsparcia osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych. W okresie od maja 2023r. do grudnia 2023r. udzielono wsparcia w wymiarze 79 godzin dla każdej z osób.

5. Klub „Senior+” Zbiczno

GOPS w 2023 r. zajmował się obsługą merytoryczną i finansową Klubu "Senior+" Zbiczno. Celem Klubu Seniora jest integracja starszych mieszkańców naszej gminy podczas wspólnych spotkań. W ramach działalności Klubu odbywały się zajęcia: kulinarne, sportowo-ruchowe na siłowni i wyjścia w plener, sprawnościowe, manualne, warsztaty rękodzielnictwa, zajęcia treningu pamięci: gry planszowe, karciane, rozwiązywanie krzyżówek, labiryntów i rebusów itp., Spotkania z sąsiadującymi klubami seniora z Osieka, Szabdy i Brzozia. Wyjazd seniorów do Torunia na koncert organowy: "ŚWIĘTOJAŃSKI FESTIWAL ORGANOWY". Odbył się również wyjazd do Bydgoszczy do Hali Łuczniczka na muzyczno-taneczne show, opowieść kultowego filmu za pomocą muzyki i tańca pt.: "Tribute to Dirty Dancing. Odbył się również "I Bal dla Seniorów z naszej gminy". Zatrudniono 1 osobę na umowę-zlecenie, która zajmuje się bieżącą obsługą spraw związanych z działalnością tego klubu. Na utrzymanie klubu wydano w 2023 r. środki w wysokości 13.792,76 zł.

6. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Głównym celem programu jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu naszej Gminy, którzy mają utrudnioną możliwość korzystania z wydarzeń kulturalnych jak

również korzystania z usług medycznych, wizyt w urzędach spowodowanych brakiem transportu publicznego i ograniczeniami zdrowotnymi. Usługa była nieodpłatna dla osoby niepełnosprawnej, przyznana bez względu na posiadany dochód i dawała możliwość wyboru osoby, która ma świadczyć usługi. Pomoc była przyznana na okres od kwietnia 2023 r. do połowy grudnia 2023r. Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób. Łączna ilość godzin świadczonych usług wyniosła 1800. Zadanie w całości było finansowane ze środków w ramach Funduszu Solidarnościowego. Całkowity koszt programu 73.970,00 zł.

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do ośrodka. W 2023 roku na potrzeby pomocy społecznej pracownicy socjalni przeprowadzili 551 rodzinnych wywiadów środowiskowych, pomocą objęto 192 rodziny.

Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób i rodzin, służą pomocą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i rozwiązują codziennie osobiste problemy. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należą: praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia, praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym. Rozwiązanie problemów socjalnych klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Powiatu Brodnickiego i Gminy Zbiczno. Do najważniejszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Policja, Brodnickie Centrum „Caritas”, Bank Żywności w Grudziądzu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiadają wymagane przygotowanie zawodowe do pracy w pomocy społecznej. Jednak wiedza i zaangażowanie pracowników Ośrodka nie są w stanie rozwiązać wszystkich problemów dotyczących mieszkańców gminy Zbiczno.

Przekazane zadania realizowane są w miarę możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych Ośrodka. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Zakładane cele nie zawsze zostają zrealizowane ze względu na ograniczenia przepisów prawa. Pracownicy Ośrodka borykają się z nadmierną biurokracją, częstymi zmianami przepisów prawa, brakiem szybkiego dostępu do specjalistów w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego, roszczeniową postawą klientów.

Szkolenia pracowników GOPS:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracownicy samorządowi powinni podnosić swoje kompetencje zawodowe, w związku z tym pracownicy GOPS uczestniczyli w szkoleniach o następującej tematyce:

Szkolenia online:

- „ Dodatek elektryczny”,
- „ Praktyczne aspekty zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych”,
- „ Zmiany w prawie pracy – czas pracy w 2023 r.”,
- „ Terapia dziecka z diagnozą FASD”,
- „ Kujawsko-Pomorska Teleopieka”,
- „ Projekt zintegrowany System ograniczenia Niskiej Emisji(ZONE) realizowana w ramach 2 osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa”,
- „ Uzależnienia i ich wpływ na zdrowie człowieka ”,
- „ Zadania ZI po nowelizacji 2023 r. Nowe Rozporządzenie Procedura Niebieska Karta.”,
- „ Listy korekcyjne i korekty w systemie PŁACE +”,

Struktura poniesionych wydatków finansowych z podziałem na źródło finansowania

Rodzaj wydatków	Ogółem	Środki Gminy	Środki Wojewody	Środki PUP	Środki ROPS
Zasiłki stałe	125.864,72	-	125.864,72	-	-
Zasiłki okresowe	84.934,91	-	84.934,91	-	-
Zasiłki celowe	48.466,50	48.466,50	-	-	-
Pobyty w pieczy zastępczej	6.275,02	6.275,02	-	-	-
Posiłki w szkole i w domu (posiłki w szkole, zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku)	192.315,22	72.656,69	119.658,53	-	-
Pozostała działalność (obsługa programu FEAD 2023)	1.001,10	1.001,10	-	-	-
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	52.230,05	20.280,05	31.950,00	-	-
Klub Senior + Zbiczno	13.792,76	13.792,76	-	-	-
Opłata za pobyt w DPS	374.074,15	374.074,15	-	-	-
Składki zdrowotne od zasiłków stałych	11.042,99	-	11.042,99	-	-
Sprawowanie opieki	5.481,00	-	5.481,00	-	-
Prace społecznie użyteczne	7.722,00	3.214,80	-	4.507,20	-
Czyste powietrze	825,00	-	825,00	-	-
Asystent rodziny	81.715,50	72.155,38	9.560,12	-	-
Dodatki mieszkaniowe	20.547,52	20.547,52	-	-	-
Obsługa Karty Dużej Rodziny	1.403,65	-	1.403,65	-	-
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	1.677,94	1.677,94	-	-	-
Projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”	1.979,89	1.359,62	-	-	620,27
Świadczenia rodzinne, f. alimentacyjny + koszty obsługi i składki społeczne	3.022.196,00	-	3.022.196,00	-	-
Świadczenia wychowawcze 500+ i koszty obsługi	14.550,09	-	14.550,09	-	-
Składki zdrowotne od świadczeń rodzinnych	51.536,70	-	51.536,70	-	-
Dodatek elektryczny + koszty obsługi	28.050,00	-	28.050,00	-	-
Dodatek węglowy+ koszty obsługi	168.300,00	-	168.300,00	-	-
Dodatek dla gospodarstw domowych+ koszty obsługi	7.140,00	-	7.140,00	-	-
Utrzymanie Ośrodka	884.332,18	775.380,18	108.952,00	-	-
Pobyty w schronisku	8.056,00	8.056,00	-	-	-
Pomoc dla uchodźców z Ukrainy	7.090,40	-	7.090,40	-	-
RAZEM	5.222.601,29	1.418.937,71	3.798.536,11	4.507,20	620,27

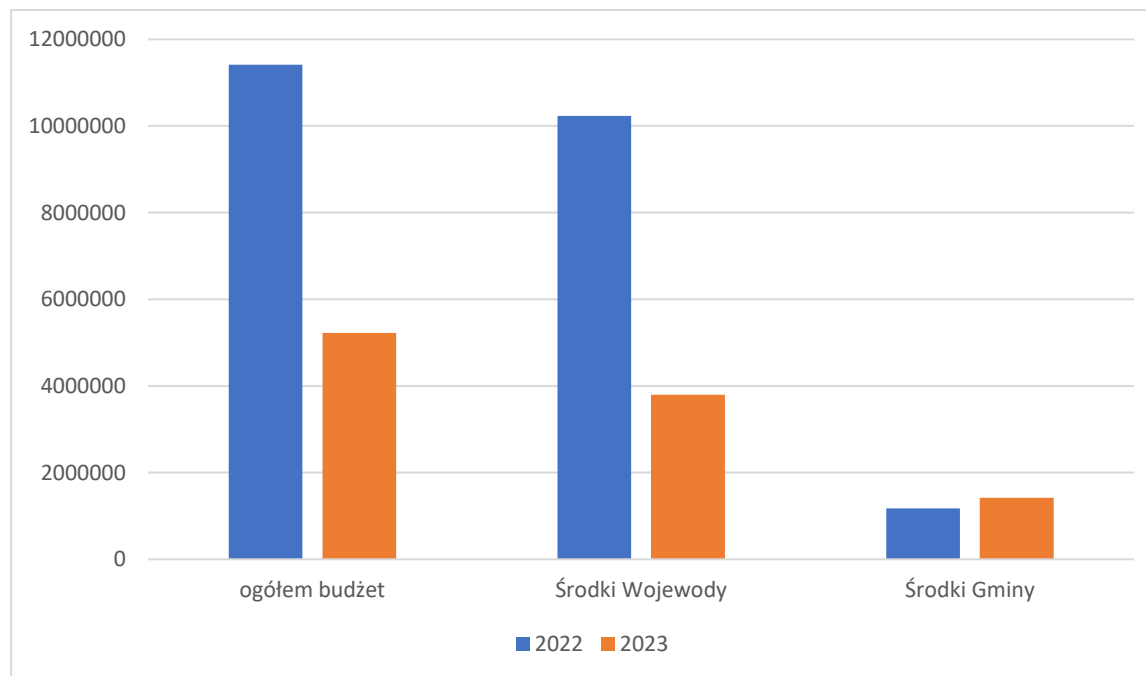
Środki Gminy – 27,17 %

Środki Wojewody – 72,73 %

Środki z PUP – 0,09 %

Środki z ROPS - 0,01 %

STRUKTURA PONIESIONYCH WYDATKÓW Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Wskaźniki realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno oraz programów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 -2025” przyjęty uchwałą nr XXXVIII/284/2021 Rady Gminy Zbiczno z dnia 24 listopada 2021 r.

- Rozpowszechnianie plakatów i broszur na temat możliwości otrzymania pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy – tablica ogłoszeń 1 plakat, indywidualne rozmowy osobiste i telefoniczne 9,
- Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla mieszkańców Gminy Zbiczno z którego skorzystało 9 osób, w tym 2 dzieci,
- rozpowszechnianie ulotki informacyjnej dot. działalności PKI – festyny gminne, komisje GKRPA, ZI,
- Spotkania i rozmowy z psychologiem – 2 osoba,
- Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych – 42 spotkań,
- Opracowanie planów pomocy rodzinom – 11 planów,
- Konsultacje prawne – 3 osoby,
- Współpraca z dzielnicowymi terenu Gminy Zbiczno z KPP Brodnica – 25 spotkań.

2. Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” przyjęty uchwałą nr III/27/2018 Rady Gminy Zbiczno z dnia 28.12.2018 r.

- 115 dzieciom uczącym się przyznano posiłki w szkołach,
- 59 rodzinom przyznano zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku (dzieci nie realizujące obowiązku szkolnego oraz rodziny).

Realizacja powyższych programów jak również udzielana pomoc i wsparcie mieszkańcom Gminy Zbiczno opisana w sprawozdaniu wpisują się w działania wynikające z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno na lata 2021-2026 przyjętej uchwałą nr XXXI/214/2021 Rady Gminy Zbiczno z dnia 3 marca 2021 r.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- systematyczne szkolenie kadry Ośrodka w celu podnoszenia kompetencji zawodowych i prawidłowości wykonywania usług,
- dalsze zatrudnienie specjalistów – Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prawnika, Informatyka,
- utrzymanie zatrudnienia i kadry Ośrodka na tym samym poziomie,
- sukcesywne rozdzielenie spraw administracyjnych od pracy socjalnej,
- inwestowanie w aktualne zabezpieczenie systemów teleinformatycznych,
- remont w biurach GOPS (wymiana podłogi, odświeżenie ścian).

Sprawozdanie opracowane przez pracowników GOPS.